

Gagnræða

Svar við fordómafullri umræðu

Þorbjörg Þorvaldsdóttir
Samskipta- og kynningarstjóri Samtakanna '78

Staðan

- Aukin heift og fyrirlitning í garð minnihlutahópa í opinberri umræðu á Íslandi
 - Viðhorfsbreytingar að verða
 - Aukning á hatursglæpum gegn hinsegin fólki
- Málsvarar mannréttinda eiga undir högg að sækja
- **Umburðarlynt fólk dregur sig í auknum mæli í hlé**
 - Þreyta og vonleysi

Til grundvallar okkar nálgun

- Rannsóknir á hatursorðræðu
- Rannsóknir á gagnræðu
- Kannanir S78 á viðhorfum (2023, 2024, 2025)
- Aðferðir úr krísusamskiptum
- Dangerous Speech Project

Received: 18 April 2016 | Revised: 6 September 2017 | Accepted: 7 September 2017
DOI: 10.1002/ab.21737

RESEARCH ARTICLE

WILEY AGGRESSIVE BEHAVIOR

Exposure to hate speech increases prejudice through desensitization

Wiktor Soral¹ | Michał Bilewicz² | Mikołaj Winiewski²

Garland et al. *EPJ Data Science* (2022) 11:3
<https://doi.org/10.1140/epjds/s13688-021-00314-6>

EPJ.org

EPJ Data Science
a SpringerOpen Journal

REGULAR ARTICLE

Open Access

Impact and dynamics of hate and counter speech online

Joshua Garland^{1,†} , Keyan Ghazi-Zahedi^{2†}, Jean-Gabriel Young³, Laurent Hébert-Dufresne³ and Mirta Galesic^{1,4,5}

Political Psychology

Advances in Political Psychology, Vol. 41, Suppl. 1, 2020
doi: 10.1111/pops.12670

Hate Speech Epidemic. The Dynamic Effects of Derogatory Language on Intergroup Relations and Political Radicalization

Michał Bilewicz
University of Warsaw

Wiktor Soral
University of Warsaw

Politics and Governance (ISSN: 2183–2463)
2023, Volume 11, Issue 2, Pages 249–260
<https://doi.org/10.17645/pag.v11i2.6465>

Article

Accountability Issues, Online Covert Hate Speech, and the Efficacy of Counter-Speech

Fabienne Baider

Department of French and European Studies, University of Cyprus, Cyprus; fabienne@ucy.ac.cy

Submitted: 8 October 2022 | Accepted: 4 January 2023 | Published: 17 May 2023

Allt fólk verður fyrir áhrifum hatusorðræðu. Hún skapar **vítahring** sem erfitt er að rjúfa.

Hatusorðræða fær
ítrekað að standa óareitt

Fleira fólk fer að taka
þátt í rætinni og
niðrandi umræðu

Fólk missir næmnina fyrir
ofbeldisfullum samskiptum
og niðurlægjandi orðalagi

Fólk verður líklegra til að
samþykkja fordómafullar
hugmyndir

Hatusorðræða er skilgreind í íslenskum hegningarlögum, en hér er átt við þá orðræðu sem lýsir fyrirlitningu í garð ákveðinna hópa. Sumt myndi teljast lögbrot, annað ekki.

Hatursorðræða hefur **alvöru áhrif** á fólk sem tilheyrir þeim hópum sem ráðist er að.

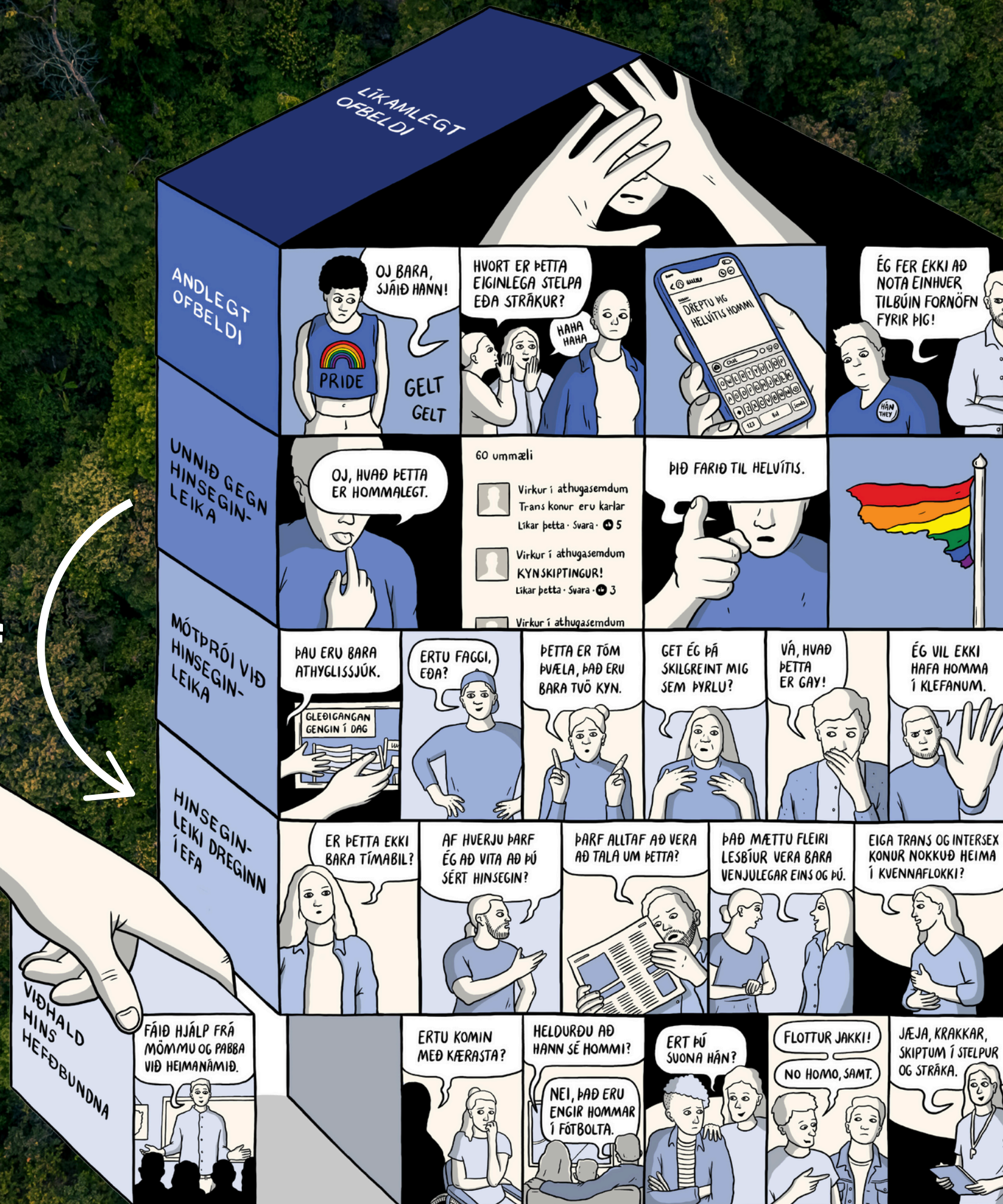
Þegar minnihlutahópar draga sig í hlé hefur það neikvæð áhrif á **allt samfélagið**.

Orðræða sem sannfærir fólk um að **réttlætalegt** sé að beita ákveðna hópa samfélagsins ofbeldi er kölluð hættuleg orðræða.

Stigmögnun fordóma

Áhrif

Áhrif

Gagnræða

- Hefur kælandi áhrif á eldfima umræðu
- Forvörn gegn skautun, ofbeldi og fordómum
- Skaðaminnkandi nálgun
- Í samræmi við lýðræðislega hugsun
- Valdeflandi fyrir einstaklinga og hópa
- Sérstaklega áhrifarík þegar fólk tekur sig saman

Helsta markmið gagnræðu

Að fordómafull eða hatursfull ummæli fái ekki að standa án viðnáms.

→ Að minnka skaðann og koma í veg fyrir stigmögnun.

Við notum:

Jákvæðni gegn neikvæðri umræðu

Trú á fólki gegn vantrausti

Manneskjuvæðingu gegn afmennskun

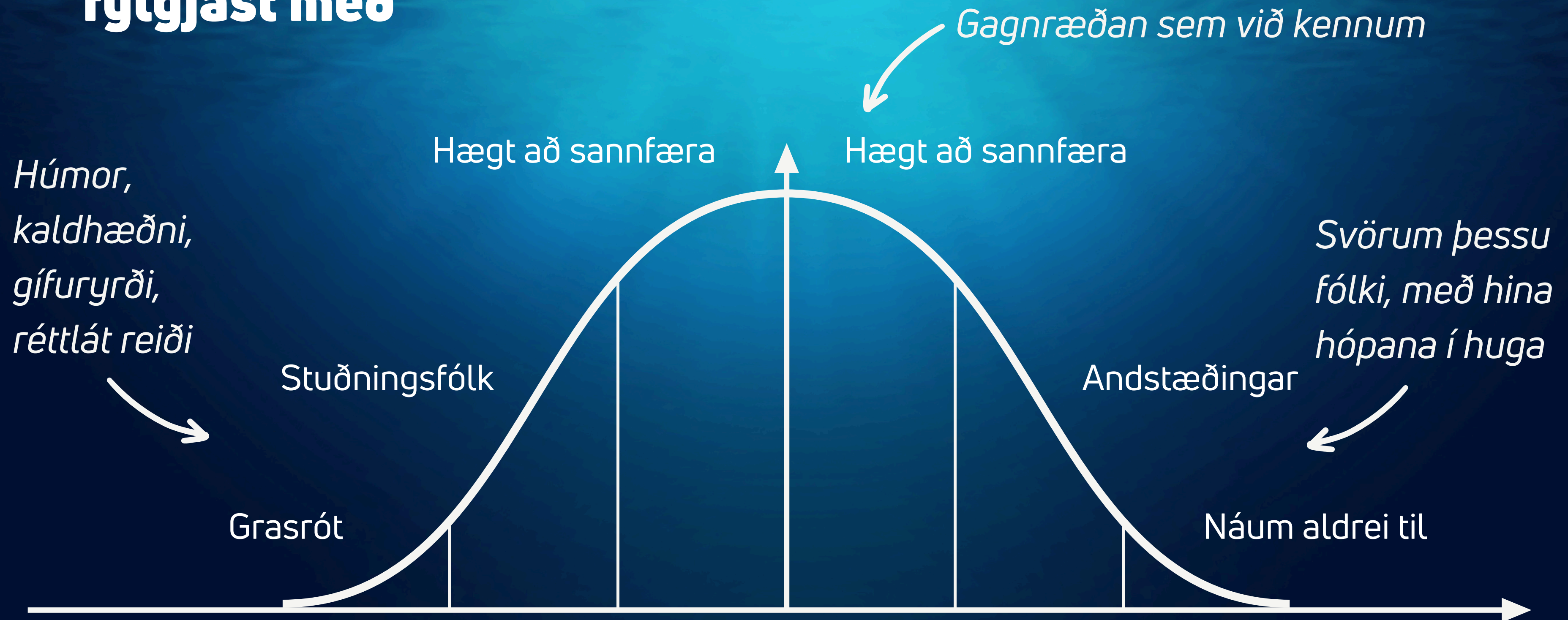
Kurteisi gegn ókurteisi

Yfirvegum gegn upphrópunum

Staðreyndir gegn falsfréttum

Við tölum við þau sem fylgjast með

Annað sjónarmið

Með því að koma öðru sjónarmiði á framfæri sýnir þú viðkomandi og öðrum sem eru að lesa/hlusta að ekki allir eru á sama máli.

Ég er alveg ósammála þér. Mér finnst...

Ég fagna því að...

Mér finnst einmitt svo frábært að...

Ég er ekki sammála þessu, það er...

Ég get ekki tekið undir þetta, mér finnst...

Ákall um stillingu

Þegar við köllum eftir stillingu og minnum fólk á samskiptareglur samfélagsins gætir það frekar orða sinna.

Mér finnst að við eigum að sýna fólki lágmarks virðingu.

Mér finnst þessar umræður ekki málefnalegar.

Mér finnst ekki í lagi að tala svona um fólk.

Spyrja spurninga

Þegar við spyrjum spurninga þarf fólk að rökstyðja mál sitt eða útskýra afstöðu sína. Stundum kemur í ljós að ummæli fólks voru vanhugsuð.

Hverju hefurðu áhyggjur af?

Hvaðan eru þessar upplýsingar?

Hvers vegna skiptir þetta þig máli?

Ertu viss um að þetta sé rétt?

Hefur þú persónulega reynslu af þessu?

Þekkir þú þennan málaflokk vel?

Leiðréttingar

Með því að leiðrétta fólk komum við í veg fyrir að fullyrðingar sem standast ekki skoðun fái að standa óáreittar.

*Þetta er ekki rétt. Staðreyndin er sú...
Ég held að þetta sé ekki rétt hjá þér.
Miðað við það sem ég hef heyrt/veit...
Reyndar er það þannig að...
Ég held þú hafir fengið rangar
upplýsingar, staðreyndin er...*

Gagnræðuverkefni Samtakanna '78

- Tveggja tíma námskeið fyrir stærri hópa og vinnustaði
- Klukkutíma fyrirlestrar fyrir stærri hópa og vinnustaði
- Mánaðarlegar vinnustofur
- Fræðsluefni á vefnum okkar: samtokin78.is/gagnraeda1/

Lýðræði og mannréttindi eiga undir högg að sækja og við getum ekki beðið af okkur þennan storm ef við viljum halda í hvort tveggja.

Með gagnræðu endurspeglar samfélagsumræðan þau umburðarlyndu viðhorf sem sannarlega eru til staðar í samfélaginu og viðheldur þeim.

Við höfum öll okkar áhrifahring.

Takk!

